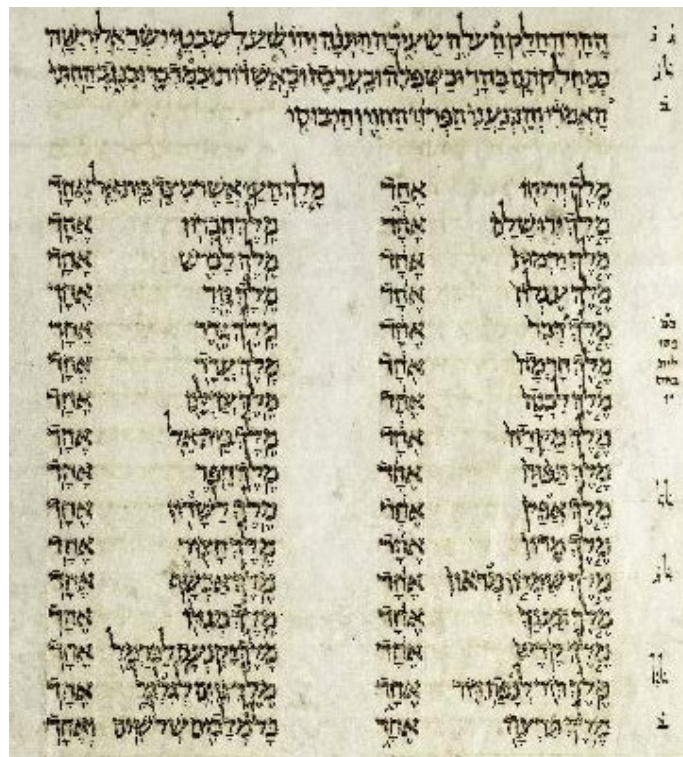

פרק י"ב: שירת המלכים Good Songs & 'Problematic' Songs in Tanach

Aleppo Manuscript - Joshua 12, Mesorah 1

1. בית יוסף או"ח סימן תצ אות ד ד"ה כל הימים

ושבלי הלקט (סי' קעד סט:) כתב בשם מדרש הרנינו פרשת סוכה שהטעם שאין גומרין ההלל כל ימי הפסח הוא לפי שנטבעו המצריים וכתוב (משלי כד יז) 'בנפל אויבך אל תשמח'.

Pirkei D'Rebbe Eliezer 49

(Haman) said to him: Mount and ride upon the horse. He said to (Haman): On account of the affliction of the fast I have no strength to mount and ride upon the horse. What did Haman do? He lowered himself, || and Mordecai put his foot upon his neck, and he mounted and rode upon the horse. Mordecai said: Blessed be the Omnipresent, who hath not let aught of His words fall to the earth, to fulfil that which is said, "But thou shalt tread upon their high places" (Deut. 33:29).

Sanhedrin 39b

R. Aha b. Hanina said: [It is the song referred to in the verse.] When the wicked perish, there is song; [thus] when Ahab b. Omri perished there was 'song'. But does the Holy One, blessed be He, rejoice over the downfall of the wicked? Is it not written, [That they should praise] as they went out before the army, and say, Give thanks unto the Lord for His mercy endureth for ever; concerning which R. Jonathan asked: Why are the words, He is good omitted from this expression of thanks? Because the Holy One, blessed be He, does not rejoice in the downfall of the wicked. For R. Samuel b. Nahman said in R. Jonathan's name: What is meant by, And one approached not the other all night? In that hour the ministering angels wished to utter the song [of praise] before the Holy One, blessed be He, but He rebuked them, saying: My handiwork [the Egyptians] is drowning in the sea; would ye utter song before me!

2. פרקי דרבי אליעזר (היגר) - "חורב" פרק מט

אמר: "עלה ורכב על הסוס". אמר לו: "מענוני הצום אין בי כח לעלות ולרכב על הסוס". מה עשה הקמן? השפיל את עצמו ונתן מרדכי רגלו על צוארו ועל ורכב על הסוס. ומדדמי עליה חד כרעא, בטש ביה בכרעא אחריתי. אמר לו הקמן: "והלא כתוב בתורה 'בנפל אויבך אל תשמח'?" אמר לו: "רשע! בישראל כתוב זה, אבל באמות העולם ואתה על במותימו תדרוך".

3. גמ' סנהדרין לט:

אמר רבי אחא בר חנינא: "באבד רשעים רנה" (משלי יא: י) – באבד אחאב בן עמרי רנה. ומי חדי קודשא בריך הוא במפלתן של רשעים? הכתיב: "בצאת לפני החלוצ וואמרים הודו לה' כי לעולם חסדו" (דהי"ב כ: כא). ואמר רבי יונתן: מפני מה לא נאמר בהודאה זו "כי טוב"? לפי שאין הקדוש ברוך הוא שמח במפלתן של רשעים. דאמר רבי שמואל בר נחמן אמר רבי יונתן: מאי דכתיב "ולא קרב זה אל זה כל הלילה"? באותה שעה בקשו מלאכי השרת לומר שירה לפני הקדוש ברוך הוא. אמר להן הקדוש ברוך הוא: מעשה ידי טובעין ביים ואתם ואמרים שירה לפני?

Shemot Rabbah

Another explanation: THEN SANG MOSES. It is written: The singers go before, the minstrels follow after (PS. LXVIII, 26). R. Johanan said: When the angels desired to chant Song before God on that night when Israel crossed the Sea, the Holy One, blessed be He, prevented them, saying, 'My legions are in distress, and you wish to utter Song before Me?' Hence does it say: And one did not draw nigh to the other all that night, as it says, And one called unto another, and said (Isa. VI, 3). As soon as the Israelites emerged from the sea, the angels rushed in to be the first to utter Song before God, but God said: 'Let my children be the first to do so'; hence does it say, THEN SANG MOSES. It does not say shar, but 'Az yashir', because God said: 'Let Moses and the children of Israel be the first to sing.'

Shirat David – II Shmuel 22

(30) For by You I run upon a troop; by my God I scale a wall.
(31) As for God, His way is perfect; the word of Hashem is tried. He is a shield to all those that take refuge in Him. (32) For who is God, besides Hashem? And who is a rock, besides our God?
(33) God is my strong fortress; He clears my way towards perfection. (34) He makes my feet like does', and sets me upon my high places. (35) He trains my hands for war, so that my arms bend a bow of brass.

Shirat Devorah – Shoftim 5

(3) Hear, you kings! Give ear, you princes! I, even I, will sing to Hashem. I will sing praise to Hashem, the God of Israel.
(4) Hashem, when you went forth out of Seir, when you marched out of the field of Edom, the earth trembled, the sky also dropped. Yes, the clouds dropped water. (5) The mountains quaked at the presence of Hashem, even Sinai, at the presence of Hashem, the God of Israel.

4. שמות רבה (וילנא) פרשה כג:ז

דבר אחר, אז ישיר משה, הָדָא הוּא דְכָתִיב (תהלים סח, כו): 'קְדָמוּ שָׁרִים אַחֵר נְגִינִים', אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בְּקִשְׁוּ הַמַּלְאָכִים לומר שִׁירָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹ הַלֵּילָה שֶׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, וְלֹא הִנִּיחוּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָמַר לָהֶם לִגְיוֹנוֹתַי נְתוּנִין בְּצָרָה וְאַתֶּם אוֹמְרִים לִפְנֵי שִׁירָה, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שמות יד, כ): 'וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלַּיְלָה, כָּמָה דְּתִימָא (ישעיה ו, ג): 'וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. וְכִינּוּ שְׁנֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַיָּם בָּאוּ הַמַּלְאָכִים לְהַקְדִּים שִׁירָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְקַדְּמוּ בְּנֵי תַחֲלָה, הָדָא הוּא דְכָתִיב: 'אֲזַיִשִּׁיר מִשָּׁה, אֲזַיִשִּׁיר לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא אֲזַיִשִּׁיר, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר יִשִּׁיר מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחֲלָה.

5. שירת דוד (שמ"ב כב)

(ל) כִּי בָּהֶם אֶרְוֶץ גִּדּוּד בְּאַלְהֵי אֲדֹלָג־שׁוּר:
(לא) הָאֵל תַּמִּים דִּרְבּוֹ אֲמַרְתָּ יְיָהּ צְרוּפָה
מִגֵּן הוּא לְכָל הַחַסִּים בּוֹ:
(לב) כִּי מִי־אֵל מִבְּלַעַדִּי יְיָהּ וּמִי צוּר מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהֵינוּ:
(לג) הָאֵל מַעֲוִי חֵיל וַיִּתֵּר תַּמִּים דִּרְבּוֹ:
(לד) מִשְׁנֵה רִגְלֵי כְּאֵילוֹת וַעֲלֵ בְמַתִּי יַעֲמִדֵנִי:
(לה) מִלִּמְד יָדִי לַמִּלְחָמָה וְנַחַת קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זִרְעֵתִי:

6. שירת דבורה

(ג) שְׁמַעוּ מַלְכִּים הָאֲזִינוּ רְזָנִים
אֲנֹכִי לַיהוָה אֲנֹכִי אֲשִׁירָה אֲזַמֵּר לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
(ד) יְיָהּ בְּצִאתָּךְ מִשְׁעִיר בְּצִעְדָּךְ מִשְׁדָּה אֲדוּם
אֶרֶץ רָעָשָׁה גַם־שָׁמַיִם נָטְפוּ גַם־עֲבִים נָטְפוּ מֵיִם:
(ה) הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי יְיָהּ זֶה סִינֵי מִפְּנֵי יְיָהּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: